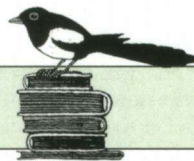
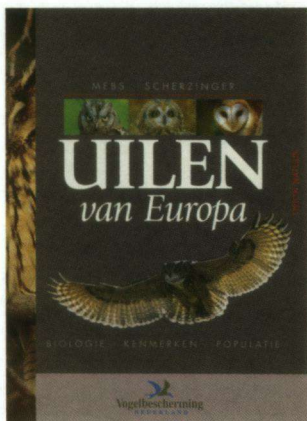

Nieuwe Uitgaven

Uilen van Europa

Veel mensen worden gefascineerd door uilen, de 'jagers van de nacht'. In *Uilen van Europa* worden dertien in Europa levende soorten beschreven en getoond. Het boek geeft veel informatie over het determineren, maar het is ook een uitgebreid naslagwerk.

Het verschaft veel informatie over de leefwijze van uilen. In het eerste deel wordt uitgebreid ingegaan op de kenmerken, zoals de bouw van de ogen, het hooggespecialiseerde gezichtsvermogen, snavels, veren, kleden, soortenrijkdom en de systematiek. Vervolgens komen onderwerpen als de jachttechnieken, de balts, voortplanting, broedzorg en habitatkeuze aan de orde. Ook wordt aandacht besteed aan vervolging en bescherming van deze interessante soorten. De soortbesprekingen zijn zeer uitgebreid en bovendien rijk geïllustreerd. Hier komen de onderwerpen die in het voorafgaande in het algemeen besproken waren, weer terug maar nu speciaal gericht op de desbetreffende soort. Deze soortbeschrijvingen geven niet alleen veel informatie over het uiterlijk en gedrag van de soort maar ook informatie over populatieontwikkelingen, soortspecifieke bedreigingen en mogelijkheden de soort te helpen, bijvoorbeeld door het aanbieden van soortspecifieke nestkasten, waarvoor in het boek een aantal bouwvoorwaarden zijn opgenomen. *Uilen van Europa* bevat ook een overzicht van recente broedgegevens van de in Nederland voorkomende soorten. Een

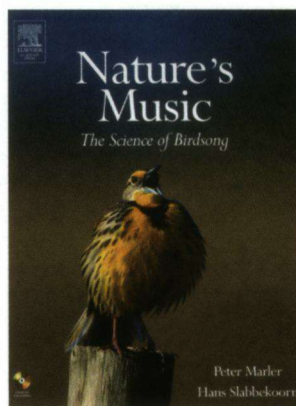
zeer fraai uitgevoerd boek dat ongetwijfeld met regelmaat uit de boekenkast zal worden genomen!

Mebs, T. & M. Scherzinger (2004): *Uilen van Europa*. 27,5 x 20,5 cm. 400 bladzijden. Gebonden. Foto's, grafieken, tabellen en kaarten. Vertaald uit het Duits door F.G. Rozendaal. Uitgegeven in samenwerking met Vogelbescherming Nederland. ISBN 90.5210.461.1. Tirion Uitgevers, Baarn. Prijs € 49,95.

RAK

Nature's Music – The Science of Birdsong

Al sinds mensenheugenis heeft de natuur in haar vele vormen mensen muzikaal inspiratie gegeven. Vogelaars laten zich vooral door vogelzang inspireren. De zang van vogels inspireert ook wetenschappers. Al vele jaren wordt er wetenschappelijk onderzoek naar vogelzang gedaan. Vragen die dan opkomen, zijn: 'Hoe komt het dat de zang van verschillende soorten zo totaal verschillend

klinkt, terwijl de functie van de zang, bewaken van een territorium of het aantrekken van een partner, toch in wezen dezelfde is?', 'Waarom imiteren bepaalde vogels andere soorten en soms zelfs totaal andere geluiden?' of: 'Hoe brengen vogels hun geluiden voort?' Sommige onderzoekers houden zich niet of niet uitsluitend bezig met geluiden die hedendaagse vogels voortbrengen of met geografische verschillen, maar stellen ook onderzoek in naar invloeden van de omgeving op vogelzang of naar

veranderingen in de loop der tijd. Er wordt zelfs onderzoek gedaan naar evolutionaire ontwikkelingen. Er moeten bij dit soort onderzoek wel vergelijkingen worden gemaakt tussen nu levende vogels, want geluiden uit het verre verleden zijn uiteraard niet vastgelegd.

In veertien afzonderlijke hoofdstukken wordt een breed scala aan onderwerpen behandeld. Voorbeelden daarvan zijn: de ontwikkeling van de wetenschappelijke methoden op dit gebied, de functies van vogelzang, het aanleren van de zang, de ecologie van vogelzang (waarbij onder andere is onderzocht hoe vogelgeluiden overkomen), het gehoor van vogels, herkennen en vogelzang en de mechanismen die vogels gebruiken om geluiden voort te brengen. In één van deze hoofdstukken wordt uiteengezet hoe Grijs Roodstaartpapegaaien en andere vergelijkbare soorten leren geluiden te imiteren.

Het boek is een bijna encyclopedische samenvatting van de kennis en inzichten die wetenschappers over dit onderwerp hebben bijeengebracht. Aan het boek werkten tientallen specialisten mee uit verschillende landen. De Verenigde Staten zijn daarbij sterk vertegenwoordigd, maar er zijn ook bijdragen van onderzoekers uit andere landen, zoals Canada, Australië, Japan, Groot-Brittannië, Frankrijk en Duitsland. Ook zijn er bijdragen bij van Nederlandse onderzoekers, onder wie Hans Slabbekoorn van de Universiteit van Leiden. Hij was tevens, samen met de Amerikaan Peter Marler, verantwoordelijk voor de redactie van dit werk.

Nature's Music werd geschreven voor wetenschappers en studenten, maar de schrijvers hebben zich ingespannen om het boek vooral goed leesbaar en toegankelijk te maken voor een breder publiek. In die opzet zijn zij zeker geslaagd. In het boek zijn talloze interessante praktijkvoorvallen en anekdotes te lezen. Bovendien worden de teksten van de hoofdstukken ook ondersteund door een groot aantal thema's, die in afzonderlijke kaders verspreid over het boek worden besproken en die zich ook vaak heel goed afzonderlijk laten lezen. Bij het boek worden twee CD's geleverd. Daarop staan fragmenten van vogelgeluiden die nauw aansluiten bij de teksten en de teksten in de kaders. Zij vormen 'auditieve illustraties' bij de tekst. Zo laat men op deze CD's bijvoor-

beeld geluidsfragmenten horen die betrekking hebben op sonogrammen die in het boek getoond worden. Dit is een uitstekend hulpmiddel om dergelijke sonogrammen beter te leren interpreteren. De CD's bevatten ook fragmenten die onderlinge verschillen en variaties laten horen. Zo staan er op de eerste CD fragmenten van gewone Britse Vinken uit de omgeving van Cambridge die gevolgd worden door fragmenten van een Vink uit Sussex en van één uit Nieuw-Zeeland. Door deze opnamen worden de verschillen direct duidelijk. De CD's kunnen ook heel goed beluisterd worden zonder het boek. Men kan ook eenvoudig genieten van de opgenomen melodieën. Er staan fragmenten op van vogels uit verre landen, zoals Chili, maar ook van vogels, die wij soms dagelijks horen maar die bijzondere liedjes zingen. Zo is het geluid te beluisteren van een Spreeuw die een kip en een geit imiteert, of van een andere Spreeuw die een fluitende man nabootst of een krakende deur. Heel fraai is het lied van een Goudvink die de muziek van Duitse volksliederen kan laten horen.

Er is zoveel te lezen en te beluisteren in deze uitgave, dat het onmogelijk is om alle onderwerpen te vermelden. Ik kan u aanraden het boek aan te schaffen of op te zoeken in een bibliotheek, want Nature's Music is een boeiend boek over een intrigerend onderwerp!

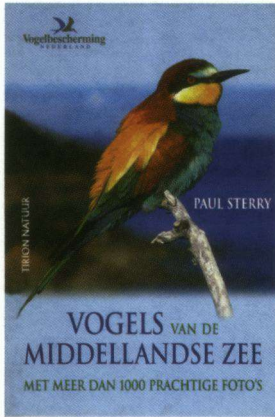
Marler, P. & H. Slabbekoorn (2004): Nature's Music – The Science of Birdsong. 25,3 x 19,5 cm. 513 bladzijden. Gebonden. Tekeningen en grafieken in zwartwit. Foto's in kleur. ISBN 0 12 473070 1. Elsevier Academic Press, Londen. Prijs in Groot-Brittannië (inclusief 2 CD's): £ 49,95. Prijs in Nederland: € 83,95. Informatie over deze uitgave is te vinden op: <http://www.elsevier.com>.

RAK

Vogels van de Middellandse Zee

De gids *Vogels van de Middellandse Zee*, geschreven door Paul Sterry, behandelt een veel uitgebreider gebied dan de titel doet vermoeden. De Middellandse Zee is als centrum van de behandelde geografische regio aangehouden. De dekking gaat in het noorden zover, dat in het westen het Iberisch Schiereiland en in het oosten de Zwarte Zee er nog onder vallen. Noord-Afrika is de zuidelijke grens en de begrenzing in het oosten wordt door het Midden-Oosten gevormd. De variatie in klimaat in dit grote

areaal wordt beschreven; de beschrijving van de habitats met tips voor vogels die daarin voorkomen, is handig. Ook wordt aandacht geschonken aan de betekenis van

de regio voor trekvogels. De inleidende hoofdstukjes worden afgesloten met informatie voor bezoeken aan de gebieden. Opmerkelijk is het pleidooi van de auteur om gebieden te mijden waar jaarlijks miljoenen trekvogels worden gevangen of geschoten. Van 440 soorten zijn beschrijvingen en verspreidingskaarten afgebeeld.

Uit de kaarten valt op te maken waar de soort in de respectieve seizoenen kan worden waargenomen. Daar staan ook onder andere gegevens over waar en wanneer een vogel ergens is aan te treffen. In plaats van de in veldgidsen gebruikelijke tekeningen is hier gekozen voor kleurenfoto's, waarvan er meer dan 1000 zijn opgenomen. Die munten uit door kwaliteit. Per soort zijn, wanneer dit relevant is, ook afbeeldingen van zomer- en winterkleed opgenomen. Soms ook van vliegbeelden, ondersoorten of verschillende leeftijden. Veel soorten kunnen hierdoor vrij eenvoudig op naam worden gebracht. Bij de Kanoet ontbreken helaas twee nummeraanduidingen en naar de Veldleeuwerik zal men in het register vergeefs zoeken, terwijl hij wel staat afgebeeld. Daarentegen staat de Graszanger twee keer in het register. Een kniesoor die zich door deze kleine omissies zou laten weerhouden om deze schitterende en informatieve gids aan te schaffen.

Sterry, P. (2004): Vogels van de Middellandse Zee. 21,5 x 14 cm. 192 bladzijden. Gebonden. Foto's en verspreidingskaarten. Vertaald uit het Engels door: Ger Meesters. Uitgegeven in samenwerking met Vogelbescherming Nederland. ISBN 90.5210.528.6. Tirion Uitgevers, Baarn. Prijs: € 28,90.

DAJ